

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžk/37/2019
Identifikačné číslo spisu: 1016200887
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1016200887.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (spravodajca) a sudcov Mgr. Viliama Pohančenika a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): Mgr. C. C., nar. XX.XX.XXXX, V., zastúpený Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s.r.o., Kadnárova 83, 831 06 Bratislava, IČO: 47 232 765, za ktorú koná konateľ JUDr. Ivan Syrový, PhD., proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Špitálska 14, 812 28 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-VO-5/2016-PK zo dňa 06.04.2016, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/114/2016-115 zo dňa 30.05.2019, takto

rozhodol:

Kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok („SSP“) zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-VO-5/2016-PK zo dňa 06.04.2016, ktorým žalovaný podľa § 243 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov („zákon č. 73/1998 Z. z.“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil napadnuté rozhodnutie riaditeľa okresného riaditeľstva č. ORPZ-BAV-VO-23-003/2016 zo dňa 14.01.2016.

2. Riaditeľ okresného riaditeľstva rozhodnutím č. ORPZ-BAV-VO-23-003/2016 zo dňa 14.01.2016 podľa § 97 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. nepriznal žalobcovi príplatok za nerovnomernosť času služby za obdobie od 01.09.2011 do 31.07.2015 s tým, že s prihliadnutím na § 256 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. nárok na priznanie nepriznaných platových náležitostí začína dňom 21.12.2012 vzhľadom na trojročnú premlčaciu dobu. Vychádzal z prehľadu existujúcich plánov služieb a výkazov na vyúčtovanie premenlivých príplatkov za požadované obdobie a zistil, že základný čas služby v týždni v jednotlivých

mesiacoch bol rozvrhnutý rovnomerne. Uviedol, že žalobcovi bol podľa počtu skutočne odslúžených hodín v noci a v dňoch služobného pokoja priznaný príplatok za nerovnomernosť času služby a neprináležal mu príplatok podľa § 97 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., ani ustanovenie dĺžky základného času služby v týždni v trvaní 38 hodín. Keďže nebol preukázaný relevantný dôvod na priznanie príplatku za nerovnomernosť času služby v uvedenom období, nevznikol žalobcovi ani nárok vyplývajúci z rozdielu v počte odslúžených hodín medzi rovnomerným a nerovnomerným rozvrhnutím základného času služby podľa § 64 ods. 1 a 2 zákona č. 73/1998 Z. z.

3. Krajský súd zistil, že spornou skutočnosťou bolo, či mal žalobca rozvrhnutý základný čas služby v týždni v jednotlivých mesiacoch rovnomerne, resp. nerovnomerne. Uviedol, že o rovnomernom rozvrhnutí základného času služby v týždni rozhoduje minister, ktorý zároveň určuje začiatok, ako aj koniec času služby v jednotlivých dňoch (§ 65 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z.). Podľa čl. 1 ods. 1 nariadenia ministra vnútra SR č. 24/1998 je pre rovnomerný režim začiatok a koniec času služby policajtov určený na pondelok až piatok od 7:30 hod. do 15:30 hod. Základnou povinnosťou policajta je plnenie si svojich služobných povinností, ktoré boli uložené nadriadenými. Nadriadený s príslušnou kompetenciou zodpovedá za plnenie stanovených úloh, ktoré plní Policajný zbor podľa § 2 zákona č. 171/1993 Z. z.

4. Krajský súd v odôvodnení uviedol, že žalobca bol v posudzovanom období zaradený do rovnomerného režimu rozvrhnutia služby a riaditeľ OR PZ postupoval v súlade s § 97 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. a čl. 1 ods. 3 nariadenia ministra vnútra SR č. 24/1998 v znení nariadenia č. 22/2008. Dôvodil, že v relevantnom období charakter služobnej činnosti žalobcu vyžadoval výkon štátnej služby aj v noci a v dňoch služobného pokoja. Nariadenia ministra vnútra SR č. 22/2008 čl. 1 ods. 3 upravuje čas služby policajtov zaradených na takých útvaroch, kedy povaha ich služby nevyžaduje nerovnomerné rozvrhnutie, ale vzhľadom na ich osobitosti by nebola postačujúca ani úprava rovnomerného režimu.

5. Krajský súd poukázal na tzv. osobitný režim, ktorý predstavuje službu vykonávanú nad základný čas, aj keď formálne môže vykazovať identické znaky nerovnomerného rozvrhnutia základného času služby podľa § 65 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. Podľa krajského súdu bolo v tomto prípade rozhodujúcim faktorom rozdelenie a plnenie zákonom vymedzených úloh konkrétnym útvarom Policajného zboru a konkrétnym policajtom, ktoré s vlastnou zodpovednosťou vykonáva a zabezpečuje nadriadený policajta.

6. Krajský súd mal preukázané, že žalobcovi bol za jednotlivé mesiace v odôvodnených prípadoch priznaný i príplatok za nerovnomernosť času služby podľa skutočne odslúžených hodín v noci a v dňoch služobného pokoja podľa § 97 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z., ktorý mu mohol byť poskytnutý až do výšky 100 Eur mesačne. V takomto prípade považoval krajský súd za nepodstatné, či mu bol príplatok poskytnutý podľa § 97 alebo z dôvodu podľa § 65 zákona č. 73/1998 Z. z., a teda de facto dostal príspevok v rovnakej výške. S poukazom na uvedené krajský súd nemohol konštatovať, že by týmto postupom bolo nejako dotknuté právo alebo právom chránený záujem žalobcu i v zmysle § 2a zákona č. 73/1998 Z. z., t.j. nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania.

7. Krajský súd k námietke žalobcu o nevysporiadaní sa s rozhodnutím riaditeľa OR PZ BA III č. ORPZ-BAIII-VO-582/2015 zo dňa 11.09.2015 v obdobnej veci uviedol, že Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave V plní úlohy samostatne, v odlišných podmienkach výkonu služby a osobitej bezpečnostnej situácie prostredníctvom príslušného nadriadeného, ktorý riadi, organizuje, kontroluje a hodnotí výkon štátnej služby podriadených policajtov (§ 4 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z.). Konštatoval, že pri posudzovaní konkrétneho prípadu rovnomerného a nerovnomerného rozvrhnutia základného času služby v týždni, nie je možné poukazovať na zásadu rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahoch, vyjadrenú v § 2a zákona č. 73/1998 Z. z. Rozdielne zaradenie policajtov v rovnomernom alebo nerovnomernom rozvrhnutí základného času služby v týždni v rovnakom alebo podobnom služobnom zaradení ešte neznamená porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahoch. Podľa krajského súdu žalobca nepreukázal podanie žaloby podľa zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

8. Záverom krajský súd uviedol, že aj napriek tomu, že sa žalovaný v napadnutom rozhodnutí nevyjadril k namietanému rozhodnutiu riaditeľa OR PZ BA III č. ORPZ-BAIII-VO-582/2015 zo dňa 11.09.2015 v obdobnej veci, tento nedostatok v postupe žalovaného nemohol spôsobiť nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

9. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ v zastúpení advokátom včas kasačnú sťažnosť. Navrhol, aby najvyšší súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie žalovaného č. KRPZ-BA-VO-5/2016-PK zo dňa 06.04.2016 ako aj rozhodnutie riaditeľa okresného riaditeľstva PZ v Bratislave V č. ORPZ-BAV-VO-23-003/2016 zo dňa 14.01.2016 zruší a vec vráti orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy konania.

10. Sťažovateľ uviedol, že v predmetnom období slúžil ako policajt v štátnej službe výjazdové služby, ktoré sa vykonávajú nepretržite, podľa mesačného plánu. V týždni iba výnimočne odslúžil 40 hodín, spravidla to bol každý týždeň iný počet hodín tak, aby v každom mesiaci odslúžil rovnaký počet hodín. Podotkol, že dňa 28.07.2015 mu bol personálnym rozkazom riaditeľa OR PZ BA V č. 356 priznaný príplatok podľa § 97 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. v zmysle čl. 9 ods. 3 nariadenia ministra vnútra SR č. 17/2008 odo dňa 01.08.2015.

11. Sťažovateľ namietal argumentáciu krajského súdu, že okrem rovnomerného a nerovnomerného času existuje aj osobitný režim, ktorý vyplýva z čl. 1 ods. 3 MV SR č. 22/2008, podľa ktorého takto upravený režim môže vykazovať znaky nerovnomerného rozvrhnutia služobného času. Poukázal na čl. 2 písm. a/ nariadenia MV SR, ktorý ustanovuje výnimku z uplatnenia čl. 1 nariadenia MV SR, ak sú policajti zaradení na pracoviskách s nepretržitým výkonom služby. Znenie čl. 1 ods. 3 nariadenia MV SR hovorí o osobitných prípadoch, čo predpokladá výnimočnosť najmä pri potrebe zabezpečenia výkonu štátnej služby mimo základného služobného času. Vzhľadom na uvedené považoval za logické, že takúto osobitosť nie je možné zaviesť na útvaroch, kde sa vykonáva nepretržitá služba.

12. Ďalej sťažovateľ opätovne poukázal na rozhodnutie riaditeľa OR PZ BA III č. ORPZ-BAIII-VO-582/2015, ktorým bol v rovnakej situácii policajtovi priznaný príplatok za nerovnomernosť času služby. Mal za to, že prípady sú identické, a preto napadnuté rozhodnutie považoval za diskriminačné a nezákonné. Nestotožnil sa ani s tvrdením krajského súdu, že sťažovateľ si mohol uplatniť príplatok podľa § 97 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z., pretože dikcia § 97 ods. 3 a § 97 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. nie sú totožné.

13. Záverom sťažovateľ namietal, že krajský súd sa nevysporiadal s tým, že sťažovateľovi bol od 01.08.2015 personálnym rozkazom riaditeľa OR PZ BA V zo dňa 28.07.2015 priznaný príplatok s odôvodnením, že policajti majú základný čas služby v týždni rozvrhnutý nerovnomerne počas celého kalendárneho mesiaca s dĺžkou základného času služby stanovenou na 38 hodín.

14. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 19.08.2019 s tým, že žiadal najvyšší súd kasačnú sťažnosť zamietnuť. Uviedol, že sťažovateľ opakovane poukázal na dôvody použité v správnej žalobe, ku ktorým sa žalovaný dostatočne vyjadril, a týchto svojich stanovísk sa pridrižiava. Sťažovateľ bol v posudzovanom období zaradený do rovnomerného režimu rozvrhnutia času služby, pričom jeho nadriadený určil, že charakter jeho služobnej činnosti si vyžadoval výkon štátnej služby aj v noci a dňoch služobného pokoja. Poukázal na čl. 9 ods. 3 nariadenia MV SR, ktorý upravoval čas služby policajtov zaradených v takých útvaroch, v ktorých povaha štátnej služby nevyžaduje nerovnocenné rozvrhnutie, ale úprava rovnomerného režimu pre nich nie je dostatočná. Uviedol, že sťažovateľovi boli v posudzovanom období vyplatené všetky platové náležitosti podľa čl. 9 ods. 5 a 6 nariadenia MV SR a § 98 ods. 1 a 2 zákona č. 73/1998 Z. z.

15. Žalovaný ďalej argumentoval tým, že nemohlo dôjsť k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, pretože jednotlivé okresné riaditeľstvá plnia úlohy samostatne, v odlišných podmienkach výkonu služby a osobitej bezpečnostnej situácie, preto je bezpredmetné porovnávanie rozhodnutí. Mal za to, že sťažovateľ mal preukázať podanie žaloby podľa zákona č. 365/2004 Z. z. Mal za to, že sťažovateľ

neuniesol dôkazné bremeno na podporu svojich tvrdení.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP) a podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

17. Kasačný súd preskúmaním veci zistil, že spornou otázkou bolo, či mal sťažovateľ rovnomerne alebo nerovnomerne rozvrhnutý čas služby v týždni v jednotlivých mesiacoch v posudzovanom období.

18. Podľa § 65 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru o rovnomernom rozvrhnutí základného času služby v týždni rozhoduje minister; určí aj začiatok a koniec času služby v jednotlivých dňoch. O nerovnomernom rozvrhnutí základného času služby v týždni a ak to vyžaduje dôležitý záujem štátnej služby, aj o začiatku a konci času jednotlivjej služby pri rovnomernom rozvrhnutí základného času služby v týždni rozhoduje nadriadený. Rozhodnutie o spôsobe rozvrhnutia základného času služby v týždni sa vykoná písomne a policajt s ním musí byť oboznámený. Dĺžka jednej nepretržitej zmeny môže byť najviac 12 hodín. Výnimku nad rámec takto stanoveného času v prípadoch špecifických činností ustanoví minister interným predpisom.

19. Podľa § 97 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru policajtovi, ktorý má základný čas služby v týždni rozvrhnutý nerovnomerne počas celého kalendárneho mesiaca a charakter štátnej služby vyžaduje jej výkon v nepretržitých zmenách, patrí príplatok do výšky 100 eur mesačne.

20. Kasačný súd uvádza, že predpokladom príplatku za nerovnomernosť času služby policajta je skutočnosť, že policajt v zmysle § 97 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. mal základný čas služby v týždni rozvrhnutý nerovnomerne počas celého kalendárneho mesiaca. Nerovnomerné rozvrhnutie základného času služby nie je právnou skutočnosťou, ktorá by vyplývala priamo zo zákona, ale o nej rozhoduje v zmysle § 65 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. nadriadený. Toto rozhodnutie o spôsobe rozvrhnutia základného času služby musí byť písomné a policajt musí byť s ním oboznámený. Sťažovateľ smeroval svoje námietky práve proti rozvrhnutiu základného času služby pričom však rozhodnutie, ktoré určovalo rozvrhnutie základného času služby nenapadol žalobou v správnom súdnictve, ale iba požiadal o doplatenie príplatku podľa § 97 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z.

21. Kasačný súd konštatuje, že materiálne podmienky na nerovnomerné rozvrhnutie služby sťažovateľa boli splnené, avšak v danom prípade absentovalo formálne rozhodnutie nadriadeného o nerovnomernom spôsobe rozvrhnutia základného času služby. Rozhodnutie nadriadeného malo konštitutívny charakter. Sťažovateľ sa nedomáhal jeho preskúmania (v čase, keď bolo vydané) s poukazom na obdobnú situáciu na OR PZ Bratislava III.

22. O trovách kasačného konania najvyšší súd rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a contrario tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému právo na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

23. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.